

Türkiye’de Hemşirelikte Yaratıcı Drama Kullanılarak Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi: Sistemik Derleme

Günseli Uzunhasanoğlu¹

Birgül Özkan²

Makale Bilgisi

DOI: 10.21612/yader.2022.006

Makale Geçmişi

Geliş tarihi 03.06.2021

Düzeltilme 27.06.2021

Kabul 12.11.2021

Anahtar Sözcükler

Hemşirelik

Lisansüstü eğitim

Yaratıcı drama

Makale Türü

Derleme Makale

Öz

Bu sistemik derlemenin amacı Türkiye’de hemşirelik alanında yapılan lisansüstü tezlerde bir eğitim yöntemi olarak yaratıcı dramanın kullanıldığı çalışmaların incelenmesi ve ulaşılan sonuçların ortaya konulmasıdır. Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi veri tabanı kullanılarak “yaratıcı drama” ve “hemşirelik” anahtar kelimeleri ile lisansüstü tezler taranmış, tarama kriterlerine uyan tüm tezler çalışmaya dâhil edilmiştir. Bu sistemik derlemede yedi lisansüstü tez incelenmiştir. Tüm tezler deneysel desende olup, müdahale gruplarına yaratıcı drama yöntemiyle hazırlanmış eğitim programları uygulanmış ve sonuçlar 5 tezde niceliksel, 2 tezde karma(yöntem) kullanılarak değerlendirilmiştir. Bir çalışma dışında tüm çalışmalarda yaratıcı drama yoluyla yapılan uygulamalar, çalışma gruplarının ölçek puanlarında kontrol gruplarına göre anlamlı artma veya azalma sağlamıştır. Yaratıcı drama, hemşirelik eğitimi ve sağlık eğitimi uygulamalarında etkili bir yöntemdir. Yaratıcı drama, hemşirelik kuramlarına temellendirilebilir ve kuramların alanda aktif olarak kullanılmasını kolaylaştırabilir. Deneyimleyerek öğrenmeyi sağlayan yaratıcı drama yöntemi, hemşirelik alanında yeni kavramaların ve modellerin ortaya konmasına yardımcı olabilir.

1 Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Yaşlı Bakım Programı, Ankara, Türkiye, e-posta:gunseli.unzhasanoğlu@sbu.edu.tr Orcid Id: 0000-0002-0585-0595

2 Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Türkiye, e-posta:ozkanbirgul7@gmail.com, Orcid Id: 0000-0002-1271-8007

Giriş

Hemşirelik, genellikle beklenmedik durumlarla karşılaşılana, farklı özelliklere, farklı geçmişlere ve farklı sağlık koşullarına sahip hastalara bakım vermeyi içeren bir meslektir. Bu nedenle hemşirelerin bakım verirken iyi bir iletişim ve empati becerisine sahip olması, doğru kararlar verebilmek için rutin hemşireliğin ötesine geçmesi ve yaratıcı düşünceye sahip olması gerekmektedir (Chan, 2013).Günümüz hemşirelik eğitiminde tüm bu alanlarda etkili öğrenmeyi sağlamak için klasik eğitim yöntemleri yerine, öğrencilere gerçek ya da gerçeğe yakın deneyimler kazandıran web tabanlı eğitimler, simülasyon uygulamaları, hasta merkezli eğitimler, mobil uygulamalar, sanatsal çalışmalar gibi birçok eğitim ve öğretim modeli kullanılmaya başlanmıştır (Chisari ve ark., 2006; Sailaxmi, Mythili ve Thirumoorty 2015; Dönmez ve Weller, 2019). Geleneksel sınıf ortamları ve eğitim yöntemleri, öğrencilerin yaratıcılığını engelleyebilirken öğrenci merkezli, oyunlaştırılmış ve daha az kurala dayalı etkinlikler yaratıcılığı serbest bırakabilmektedir (Klunklin ve ark 2011; Chan, 2013).

Yaratıcılık kavramı, orijinal bir fikir, perspektif veya yeni bir şeyi var etme sürecine aktif katılım ile karakterize edilir ve sanatsal yöntemler yaratıcılığın geliştirilmesinde önemli bir rol oynar (Vaartio-Rajalin ve ark., 2021). Aynı zaman da yaratıcılık, nesnelere arasında yeni ilişkiler görmek, diğer insanların farkına varmadığı şaşırtıcı, faydalı ilişkileri fark edebilmektir ki bu da ancak deneyimleyerek kazanılabilen bir beceridir (Vaartio-Rajalin ve ark., 2021). Dünya Sağlık Örgütü tarafından 2019 yılında yapılan yeni bir kapsam belirleme incelemesinde, eğitimde sanatsal yöntemlerin kullanımının öğrencilerin klinik, profesyonel, yaratıcı, empatik ve iletişim becerilerini geliştirmede doğal bir role sahip olduğunu gösterilmiştir (WHO, 2019). Yaratıcılık her insanda var olmasına rağmen okulöncesinden üniversiteye kadar eğitim hayatının herhangi bir döneminden başlanarak geliştirilebilir ve bir öğrenme yöntemi olarak kullanılabilir (Dümenci ve Keçeci, 2014). Eğitim bilimlerinde bu amaçla kullanılan en önemli yöntemlerden biri de yaratıcı dramadır.

Sanatsal bir öğretim yöntemi olan yaratıcı drama, yaratıcılığı geliştirmek, empatiyi artırarak sağlıklı ve uyumlu bir kişilik geliştirmek, fark edilmeyenleri fark etmek, bilgiye erişim yollarını öğrenmek, sosyalleşmek gibi birçok yönde yarar sağlayabilmektedir (Sarıkaya, Kanbay ve Gökaslan, 2019). Eğitimde yaratıcı dramanın kullanımı için rol alacak grup üyeleri, deneyimli bir lider, uygun bir mekân ve oyunu kurmaya yarayacak bir fikir olmak üzere dört unsurun bir arada olması yeterlidir (Adıgüzel, 2007; Adıgüzel, 2015). Dolayısı ile yaratıcı drama her yaşta kişilerle ek maliyet, donanım, malzeme gerektirmeden uygulanabilen kolay ve ucuz bir öğretim yöntemidir (Adıgüzel, 2007). Yaratıcı drama sürecinde katılımcılar, belirledikleri bir olay örüntüsü veya fikir üzerinde bir senaryoya bağlı kalmaksızın doğaçlama olarak rol alırlar ve role uygun davranışları gerçekleştirirler (Adıgüzel, 2007; Adıgüzel, 2015). Bu durum konu ile ilgili gerçeğe en yakın deneyimleri yaşamalarına olanak verir. Yani yaratıcı drama yaşayarak öğretir.

Hemşirelik alanında yaratıcı dramanın kullanımı, hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamada karşılaştıkları durumlara güvenli bir ortamda da nasıl tepki vereceklerini ve teorik bilgiyi günlük pratiklerine nasıl uygulamaları gerektiğini anlamalarına olanak verebilir (Mitchell, Dupris ve Jonas-Simpson, 2011; Arkelev ve ark., 2015). Hemşirelik öğrencileri okullarında aldıkları eğitimi tamamladıklarında, bireyin ve toplumun sağlığını korumak, geliştirmek ve hastalık halinde iyileştirmeye yönelik doğru sağlık davranışları kazandırmak adına eğitici bir rol de üstlenmiş olmaktadır (Aydemir, 2018). Günümüz modern hemşirelik anlayışına göre hemşireler, bireylerin

hastalık hallerinde fiziksel bakımı ile sınırlı kalmayıp, sağlıklı birey ve ailesine yönelik danışmanlık, rehberlik, eğitimcilik gibi roller ve sorumluluklar da yüklenmişlerdir (Edmonson ve ark., 2017; İsmailzadh ve Mahmoudifar, 2015). Dolayısı ile hemşireler, rehber ve eğitimci rolünün gereği olarak yaratıcı dramayı hasta ve aileleri ile yaptıkları uygulamalarda da aktif olarak kullanabilirler.

Hemşirelik literatürü incelendiğinde, yaratıcı dramanın hem hemşirelik eğitimde hem de hasta birey ve ailelerinin eğitiminde kullanıldığı görülmekte olup bu çalışmaların daha çok uluslararası düzeyde olduğu saptanmıştır. Ülkemizde eğitim bilimlerinde yaratıcı drama yöntemi uzun yıllardır başarılı bir şekilde kullanılmasına rağmen hemşirelik alanında lisansüstü tezler dışında kullanıldığı çalışma sayısı çok azdır. Bu sistematiik derlemenin amacı, Türkiye’de hemşirelik alanında yapılan lisansüstü tezlerde bir eğitim yöntemi olarak yaratıcı dramanın kullanıldığı çalışmaların incelenmesi ve sonuçlarının ortaya konulmasıdır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışma bir sistematiik derleme çalışmasıdır. Sistematiik derleme çalışmaları, akademik alanda belirli bir konu ile ilgili yapılmış önceki çalışmaların kapsamlı incelemelerini sunarak alandaki kanıtlanmış bilgiyi, boşlukları, geliştirilebilecek yeni teorileri keşfetmemize olanak sağlayabilmektedir (Paré ve ark., 2015). Çalışma kapsamında Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi veri tabanı kullanılarak yıl aralığı gözletilmeksizin hemşirelik alanında yapılan lisansüstü tezler taranmış, tarama kriterlerine uyan en eski ve en yeni tüm tezler çalışmaya dâhil edilmiştir. Taramada Türkçe olarak “yaratıcı drama” ve “hemşirelik” anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Tarama 12 Mart 2021-20 Mart 2021 tarihleri arasında yapılmış olup yüksek lisans ve doktora tezlerini kapsamıştır.

Çalışmaya dâhil edilme kriterleri

- Tam metne ulaşılması,
- Hemşirelik alanında yapılmış olması,
- Yöntem olarak yaratıcı dramanın kullanılmasıdır.

Çalışmanın sınırlılıkları ve etik boyutu

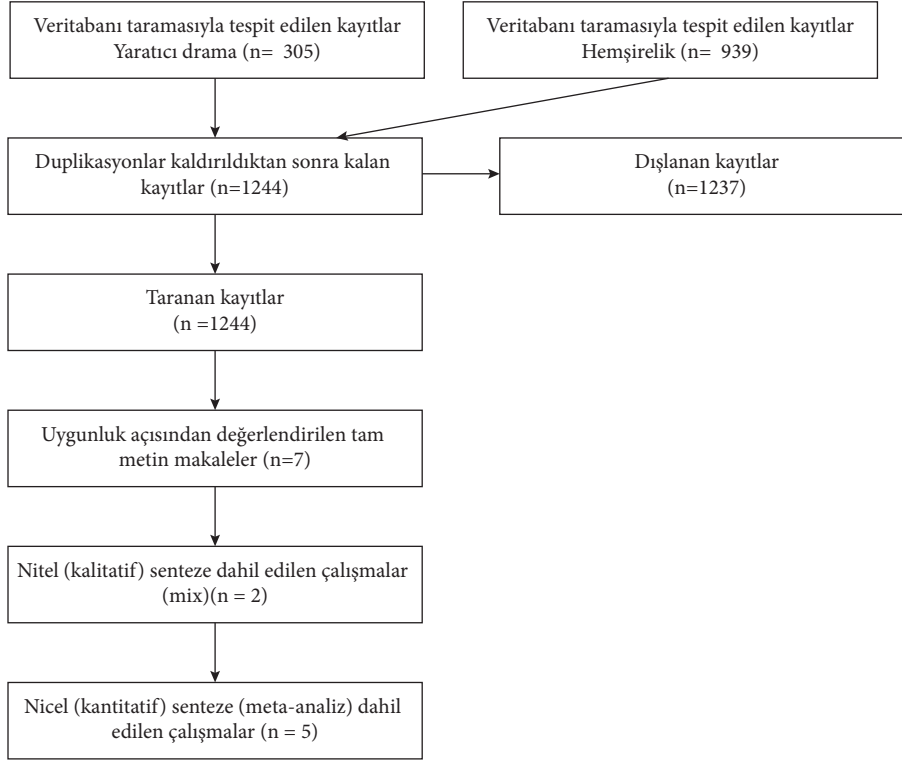
Anahtar kelimelerin sayı olarak az olması, sadece hemşirelik alanında yapılan çalışmaların dâhil edilmesi, tam metni yayınlanmayan tezlerin dâhil edilmemesi, yöntemde yaratıcı dramanın kullanılması gibi nedenlerle tez sayısının az olması çalışmanın sınırlılıklarını oluşturmaktadır. Bu çalışmada, erişime açık olan yüksek lisans ve doktora tezleri örnekleme dâhil edildiği için etik kurul izni gerektirmemiştir.

Çalışmada aşağıdaki araştırma sorularının yanıtları aranmıştır:

1. Türkiye’de hemşirelik alanında yapılan lisansüstü tezlerde yaratıcı drama hangi örneklem gruplarında kullanılmıştır.
2. Türkiye’de hemşirelik alanında yapılan lisansüstü tezlerde yaratıcı drama hangi araştırma yöntemleri ile kullanılmıştır.
3. Türkiye’de hemşirelik alanında yapılan lisansüstü tezlerde yaratıcı drama hangi alanlarda etkili olmuş gelişme sağlamıştır?

Verilerin Analizi

Tarama verileri PRISMA akış şemasına (Şekil 1.) göre metodolojik olarak düzenlenmiştir (Moher, Liberati, Tetzlaff, ve Altman, 2009) .

Şekil 1. Prisma Akış Şeması

Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi veri tabanında hemşirelik anahtar kelimesi ile 305, yaratıcı drama anahtar kelimesi ile 939 olmak üzere toplam 1244 lisansüstü tez çalışmasına ulaşılmıştır. Bu çalışmalar arasından dâhil edilme kriterlerini karşılayan yedi tam metin tez çalışması araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Dâhil edilme kriterlerini karşılayan ancak tam metin ya da erişime açık olmayan tez çalışması yoktur. Araştırmanın kalitesini değerlendirmek amacıyla 10 soruluk bir kontrol listesinden oluşan Critical Appraisal Skill Programme for Systematic Review kullanılmıştır (CASP, 2018). Bu kontrol listesi puanlama içermemekte, evet hayır soruları ile araştırmanın kontrolünü sağlamakta ve cevap verilemeyen alanlarda açıklama istemektedir. Kontrol listesi her yazar tarafından ayrı olarak uygulanmıştır.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu araştırma “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”nde belirtilen tüm kurallara uyularak yapılmıştır. Söz konusu yönergenin “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlıklı ikinci bölümünde belirtilmiş olan eylemlerin hiçbiri meydana gelmemiştir. Çalışma, insan ya da hayvanlar üzerinde deneysel bir işlem içermemesi nedeniyle etik kurul izni gerektirmemektedir.

Bulgular

Bu sistemik derlemede Ulusal Tez Merkezi veri tabanında taranan ve dâhil edilme kriterlerini karşılayan yedi tam metin yayınlanan lisansüstü tez incelenmiştir.

Tablo 1. Tezlerin Yöntem ve Örneklem Özellikleri (n=7)

Araştırmanın adı	Yıl	Yazar ve alan	Tür	Yöntem ve desen	Örneklem
Yaratıcı Drama Temelli Destek Programının Astım Hastalığı Olan Adölesanların Psikososyal Uyumuna Etkisi	2014	Güney R. Çocuk sağlığı ve hast.	Doktora	Deneysel (öntest-sontest kontrol gruplu)	20 çalışma 20 kontrol grubu Tek grup 40 Adölesan
Hafif Şişman Ve Şişman Ergenlere Yaratıcı Drama İle Verilen Beslenme Ve Egzersiz Eğitiminin Bilgi, Tutum Ve Davranışlara Etkisi	2014	Acar M.D Çocuk sağlığı ve hast.	Doktora	Deneysel (randomize, kontrollü, zaman serili)	38 çalışma 38 kontrol grubu 12-13 kişilik 3 grup 76 Ergen
Davranışsal Sistem Modeline Temellendirilmiş Hemşirelik Girişiminin Ergen Zorbalığına Etkisi	2015	Evgin D. Çocuk sağlığı ve hast.	Doktora	Deneysel (randomize, kontrollü)	43 çalışma, 40 kontrol grubu Tek grup 83 Ergen
İnsan Bakım Modeli’ne Göre Yaratıcı Drama İle Verilen Problem Çözme Ve Stresle Baş Etme Eğitiminin Tip 1 Diabetes Mellitus’lu Adölesanların Güçlendirilmesine Etkisi	2016	Uslu N. Çocuk sağlığı ve hast.	Doktora	Deneysel (randomize kontrollü ; karma (mix) desende)	16 çalışma 18 kontrol grubu Tek grup 34 Adölesan
Yaratıcı Drama Eğitiminin Hemşirelik Birinci Sınıf Öğrencilerinin Ölmekte Olan Hastaya Bakım Vermeye İlişkin Tutumlarına Etkisi	2019	Tok H.H Hemşirelik Esasları	Yüksek lisans	Yarı deneysel öntest-sontest kontrol gruplu	20 çalışma 20 kontrol grubu Tek grup 40 Öğrenci
Adölesanlarda Sağlık İnanç Modeli Temelli Yaratıcı Drama Eğitiminin Sağlık Denetim Odağı Ve Sigara Algisına Etkisi	2019	Tedik S.E Halk sağl.	Doktora	Deneysel (randomize, kontrollü)	37çalışma 36 kontrol grubu Tek grup 73 Adölesan
Yaratıcı Dramanın Hemşirelerin Örgütsel Sessizlik Düzeyi Üzerine Etkisinin Değerlendirilmesi	2019	Altun E.Ç Hemşirelik Esasları	Doktora	Deneysel (randomize kontrollü ; karma (mix) desende)	30 çalışma 30 kontrol 1 30 kontrol 2 90 hemşire

Tablo 1 incelendiğinde, tezlerden bir tanesi dışında tamamının doktora tezi olduğu ve tamamının deneysel çalışmalar olduğu görülmektedir. Tezlerde müdahale gruplarına yaratıcı drama yöntemiyle hazırlanmış eğitim programları uygulanmış ve sonuçlar 5 tezde niceliksel, 2 tezde karma (yöntem) kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışma grubu örnekleminde en fazla 43, en az 16 birey bulunmuştur. Çalışmalar toplamda en fazla 90, en az 34 birey ile yürütülmüştür. Yaratıcı drama eğitimleri en çok çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliğinde kullanılmış (n:4) ve en çok ergen ve adölesanların sağlık eğitimi ve sağlık davranışlarını geliştirme eğitimlerinde (n:5) kullanılmıştır.

Tablo 2. Çalışma Sonuçlarının Değerlendirilmesi(n=7)

Yazar ve yıl	Oturum sayısı ve süresi	Ölçüm sonuçları	Elde edilen sonuçlar
Güney R. 2014	Her gün 5 oturum 120 dk.	YSR ³ ve CBCL ⁴ ölçeklerinin sosyallik, anksiyete-depresyon, sosyal içe dönüklük / depresyon, saldırganlık ve sosyal problem alt testlerinde anlamlı puan artışı	Yaratıcı drama ile verilen destek eğitiminin Psikososyal uyum üzerinde olumlu etkileri vardır.
Acar M.D. 2014	Haftada bir 5 oturum 80 dk.	Çalışma grubundaki ergenlerde beden kütle indeksi (BKİ), vücut ağırlığı ve bel/boy oranı çalışma sonrasında istatistiksel olarak önemli düzeyde azalma	Ergenlerde yaratıcı drama gibi interaktif öğretim yöntemleri kullanarak yapılan sağlık eğitimleri etkilidir.
Evgin D. 2015	Haftada bir 9 oturum 80 dk	Çalışma grubunda GAZÖ ⁵ puan ortalamalarında anlamlı azalma ÇPÇE ⁶ ve ÇEÖ ⁷ puan ortalamalarında anlamlı artış	Zorbalığın önlenmesinde Davranışsal Sistem Modeli doğrultusunda yaratıcı drama yöntemiyle verilen eğitim etkilidir.
Uslu N. 2016	Haftada iki 8 oturum 90 dk	Müdahale ve kontrol grubunda algılanan stres, problem çözme, umutsuzluk puanları ve HbA1c değerleri arasında anlamlı fark yoktur. Her bir oturumun içerik analizi yapılmıştır.	Yaratıcı drama adölesanların duygu ve düşüncelerini ifade etmelerine, kendilerini iyi hissetmelerine ve bazı konularda farkındalık kazanmalarına yardımcı olmuştur.
Tok H.H. 2019	Haftada bir 5 oturum 100 dk.	Çalışma grubunda FATCOD ⁸ puan ortalamalarında anlamlı derecede artış	Düz anlatım tekniği ile karşılaştırıldığında yaratıcı drama eğitimi, ölmekte olan bireye bakım vermeye ilişkin tutumlarının gelişmesinde etkili bir yöntemdir.
Tedik S.E. 2019	Haftada bir 6 oturum 80 dk.	Çalışma grubunda Çok Boyutlu Sağlık Denetim Odağı Ölçeği ve Karar Denge Ölçeği puanlarında anlamlı fark	Yaratıcı drama uygulamaları sağlık denetim odağı ve sigara algısına olumlu yönde bir değişikliğe neden olmuştur.
Altun E.Ç. 2019	Haftada iki 6 oturum 180 dk.	Müdahale grubundaki hemşirelerin örgütsel sessizlik/çalışan performansı alt boyut puanında anlamlı azalma. Her bir oturumun içerik analizi yapılmıştır.	Yaratıcı drama uygulamaları örgütsel sessizliğin bazı boyutlarını etkilemiş ancak hemşirelerin sessizlik düzeyini azaltmada tek başına yeterli olmamıştır.

3 Gençler İçin Kendini Değerlendirme Ölçeği (Youth Self-Report YSR/11-18)

4 6-18 Yaş Çocuk ve Gençler İçin Davranış Değerlendirme Ölçeği (Child Behaviour Check List - CBCL/6-18)

5 Geleneksel Akran Zorbalığı Ölçeği (GAZÖ)

6 Çocuklar İçin Problem Çözme Envanteri (ÇPÇE)

7 Çocuklar İçin Empati Ölçeği (ÇEÖ)

8 Frommelt-Ölmekte Olan Bireye Bakım Vermeye İlişkin Tutum Ölçeği-FATCOD

Tablo 2 incelendiğinde, eğitim programlarının en az 5 en fazla 9 oturumda, en az 80 dk. en fazla 180 dk. süreyle uygulandığı görülmüştür. Bir çalışma dışında tüm çalışmalarda yaratıcı drama yoluyla yapılan uygulamalar, çalışma gruplarının ölçek puanlarında kontrol gruplarına göre anlamlı artma veya azalma sağlamıştır. Ölçek puanlarında anlamlı bir fark görülmeyen bir çalışmada ise yapılan nitel görüşmeler sonucunda katılımcıların “duygu ve düşüncelerini ifade etmelerine, kendilerini iyi hissetmelerine ve bazı konularda farkındalık kazanmalarına yardımcı olduğu” sonucuna ulaşılmıştır. Tüm çalışmalarda yaratıcı drama ile hazırlanmış eğitim programlarının olumlu yönde etkilerinin olduğu söylenebilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu sistematik derleme, hemşirelik alanında yaratıcı drama yöntemi kullanılarak yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Hemşirelik alanında yaratıcı drama kullanılarak yapılan tezlerin tamamına yakını doktora tezidir. Türkiye’de tüm alanlarda yaratıcı drama yöntemi kullanılarak yapılan lisansüstü tezlerin incelendiği çalışmalarda yöntemin daha çok yüksek lisans alanında ve ilkökul-ortaokul yaş gruplarında yapıldığı gösterilmiştir (Calp ve Seçgin 2019). Bu farklı durum hemşirelik alanında yapılan deneysel çalışmaların, çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dışında daha çok yetişkinlere yönelik olması ve yaratıcı dramının yetişkinlerde kullanılmadığı düşüncesi ile açıklanabilir. Çalışmaların en fazla çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dalında yapıldığı görülmektedir. Genel olarak baktığımızda bir çalışmanın hemşirelik eğitiminde, bir çalışmanın hemşirelere mezuniyet sonrası beceri kazandırmada diğer beş çalışmanın ise sağlık eğitimi ve sağlıklı yaşam geliştirme eğitimlerinde daha çok ergen ve adölesanlara uygulandığı görülmektedir. Yaygın inanişaya göre yaratıcı drama genellikle çocuk ve ergenlere yönelik bir öğretim yöntemi olarak görülse de günümüzde her yaşatan ve düzeyden bireye uygulanabilmektedir. Akdemir ve Karakuş (2016) tarafından yapılan ve ülkemizde yaratıcı drama kullanılarak yapılan lisansüstü tezlerin bir meta analizini içeren çalışmada, incelenen çalışmaların etki büyüklükleri, uygulandıkları öğretim kademeleri ve ders türleri analiz edilmiştir. Öğretim kademelerinden elde edilen veriler sonucunda yaratıcı dramının ilkökul, ortaokul ve yükseköğretim olmak üzere tüm düzeylerde etki büyüklüğünün pozitif yönde ve geniş olduğu görülmektedir. Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde, yaratıcı drama yönteminin akademik başarıyı arttırmada çok etkili olduğu söylenebilir (Ulubey ve Toraman, 2015; Akdemir ve Karakuş, 2016). Başka bir çalışmada drama etkinliklerinin üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri üzerinde olumlu bir etki sağladığı ortaya çıkmıştır (Gökçeaslan ve Altınova, 2017). Hemşirelik eğitiminde dramının eğitim yöntemi olarak kullanıldığı araştırmaları kapsayan bir literatür tarama çalışmasında 12 araştırma incelenmiş ve hemşirelik eğitim müdahalesi olarak dramının, empati, duygusal katılım ve güçlendirme yoluyla hasta deneyiminin daha iyi anlaşılmasını sağlayabildiği; kendini keşfetme, öz farkındalık, öz yansıtma ve kimliği pekiştirme yoluyla kişinin profesyonel kimliğini daha iyi anlamasına neden olduğu; hemşirelerin gelişmiş iletişim becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabileceği ve kişi merkezli bakımı teşvik eden özgüvenlerini ve kendini ifade etmelerini artırabileceği ve son olarak hemşirelik öğrencilerini, eleştirel düşüncenin gelişimini destekleyen yansıtıcı beceriler geliştirmeye teşvik edebileceği ortaya konmuştur (Jefferies ve ark., 2021). Her ne kadar bu çalışmada sadece bir çalışma hemşirelik lisans öğrencileri ile yapılmış olsa da uluslararası literatürde birçok örnek, hemşirelik lisans düzeyinde bir eğitim aracı olarak drama ve yaratıcı drama eğitim yönteminin etkinliğini kanıtlamaktadır (Arkelev ve ark., 2018; Kiah-ju, Ying-Chyi, Ding-Yah, Chi-Chau, 2020; Jefferies ve ark., 2021).

Literatürde yaratıcı drama ve drama uygulamaları için oluşturulan çalışma gruplarının katılımcı sayısına ilişkin kesin bir kural bulunmamakla birlikte, bir çalışma grubunun ortalama 16-20 kişi olması önerilmektedir (Önder, 2000; Dökmen, 2003; Adıgüzel, 2013). Çınar ve arkadaşları (2019) tarafından sosyal hizmet bölümü öğrencilerine yaratıcı drama ile verilen bir eğitim programında, deney grubu ile kontrol grubu arasında iletişim becerileri, empatik eğilimleri ve eleştirel düşünme düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Araştırmacılar bu durumun çalışma gruplarının büyük olması ve çalışma süresinin kısa olmasından kaynaklandığını ifade etmişlerdir. Molu ve arkadaşları (2019) tarafından hemşirelik fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerini artırmaya yönelik yapılan bir çalışmada ilerleme kaydedilememiş, araştırmacılar daha küçük gruplarla daha uzun süren çalışmaların yapılması gerekliliğini vurgulamışlardır. Yaratıcı drama uygulamalarında ideal ve etkili olan çalışma grubunun 20 ve daha altında olması ve çalışma süresinin en az 6 hafta ve üzeri olması tavsiye edilebilir. Bu yönüyle baktığımızda incelenen çalışmalar, çalışma grubu ve süre açısından literatüre uygundur.

İncelenen çalışmaların üçünde yaratıcı drama hemşirelik kuram ve modelleri ile birleştirilmiş, yapılacak olan eğitim programları kuramla temellendirilmiştir (insan bakım modeli, davranışsal sistem modeli, sağlık inanç modeli). Günümüzde hemşirelik alanında model kullanımı ile ilgili çalışmaların sayısı artarken, klinik alanda model kullanımı sınırlı kalmaktadır. Hemşireler, sistematik ve kuramsal çerçevede bakım verdiklerinde bakımın kalitesi artmakta ve ortaya çıkan bilgi kanıt oluşturmaktadır (Zuhur ve Özpancar, 2017). Bu durumda yaratıcı drama yöntemi, hemşirelik model ve kuramlarının sahada uygulanması açısından bir kolaylaştırıcı olarak kullanılabilir. Çünkü hemşireler her yaş grubundan ve her eğitim düzeyinden bireye rol model olmak, rehberlik etmek ve sağlık eğitimi vermek durumundadırlar. Yaratıcı dramanın yaşayarak öğrenme modeli, hemşirelerin öğretme ve davranış kazandırma çalışmalarını olumlu yönde etkileyebilir.

Araştırmaların tamamı deneysel olup iki araştırmada karma (nicel ve nitel) yöntem, beş araştırmada ise nicel yöntem kullanılmıştır. Yaratıcı drama ile verilen eğitimlerde eğitimin özelliğine göre istenilen ölçek kullanılabilen ve eğitimin etkinliği ölçek puanlarına göre değerlendirilmektedir. Karma yöntem araştırmaları ise nicel ve nitel yöntemlerin birlikte kullanıldığı, araştırma problemini kapsamlı ve çok boyutlu olarak inceleyen araştırmalardır. Bu bağlamda kullanılan nitel araştırma yöntemleri bireylerin görüş ve deneyimlerinden faydalanarak İnsan davranışını bütüncül ve daha esnek bir şekilde ortaya koymaya çalışır (Durmuş, 2016). Hemşirelik alanında nitel çalışmaların kullanılması, nicel çalışmaların sorularının ortaya konması, tasarlanması, uygulanması ve geliştirilmesine olanak vererek deneyime dayalı teoriler oluşturulmasına neden olur (Bergdahl ve Berterö, 2015; Öztürk, Can, Çam ve Karasu, 2021). Temel düsturu deneyimleyerek öğretmek olan yaratıcı drama uygulamaları, hemşirelerin farklı deneyimler yaşayarak yeni kavramlar ve modeller oluşturmasına aracılık edebilir. Karma modelde yapılan araştırmalarda ölçeklerde anlamlı farklar görülmesi de nitel veriler yaratıcı dramanın katılımcıların hayatlarında olumlu değişiklikler yaşandığını göstermiştir.

Bu sistematik derleme verilerine göre hemşirelik alanında yaratıcı drama son yıllarda sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır. Yedi çalışmanın tamamında yaratıcı drama istenilen eğitimin verilmesinde etkin bir yöntem olarak çalışma ve kontrol grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı farka neden olmuştur. Yaratıcı drama öğretim yöntemi kullanılarak yapılacak olan çalışmalarda katılımcı sayısının en fazla 16-20 kişiden oluşması ve eğitim süresinin en az 6 hafta olması tavsiye edilebilir. Hemşirelik

alanında yaratıcı drama, hemşirelik kuramlarına temellendirilebilir ve kuramların sahada aktif olarak kullanılmasını kolaylaştırabilir. Deneyimleyerek öğrenmeyi sağlayan yaratıcı drama çalışmalarında nicel yöntemler kadar nitel yöntemlerin de kullanılması hemşirelik alanında yeni kavramaların ve modellerin ortaya konmasına yardımcı olabilir. Hemşirelik eğitiminde iletişim becerileri ve empati becerisi olmazsa olmaz kavramlardır ve bu alanların geliştirilmesinde yaratıcı drama etkin rol oynamaktadır. Alanda yaratıcı drama, hemşirelik eğitimi ve sağlık eğitimi uygulamalarında etkili bir yöntemdir denilebilir. Hemşirelik alanında, yaratıcı dramanın uygulanabilir, alanlarını ve özelliklerini geliştirecek daha çok çalışmaya ihtiyaç vardır.

Kaynakça

- Adıgüzel, H.Ö. (2006). Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 17-31.
- Adıgüzel Adıgüzel, Ö. (2013). *Eğitimde yaratıcı drama*. (4. Baskı.) Ankara: Pegem Akademi, Ankara.
- Adıgüzel, Ö. (2020). *Eğitimde yaratıcı drama*. (6. Baskı) Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- Akdemir, H., ve Karakuş, M. (2016). Yaratıcı drama yönteminin akademik başarı üzerine etkisi: Bir meta-analiz çalışması. *International Journal of Active Learning (IJAL)*, 1(2), 55-67.
- Arveklev, S.H., Wigert, H., Berg, L., Burton, B., ve Lepp, M. (2015). The use and application of drama in nursing education - a holistic review of the literature. *Nurse Education. Today*, 35(7), 12-17. doi:10.1016/j.nedt.2015.02.025
- Arveklev, S.H., Berg, L., Wigert, H., Morrison-Helme, M., ve Lepp, M. (2018). Nursing students experiences of learning about nursing through drama. *Nurse Education in Practice* 28(January), 60-65. doi:10.1016/j.nepr.2017.09.007
- Aydemir, G.E. (2018). Hemşirelik mesleğinin gelişen rolleri. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 5 (2), 253-258. doi: 10.17681/hsp.358458
- Bergdahl, E., ve Berterö, C.M. (2015). The myth of induction in qualitative nursing research. *Nursing Philosophy*, 16(2), 110-120. doi:10.1111/nup.12073
- Calp, Ş., ve Seçkin, M.G . (2019). Türkiye’de yaratıcı drama alanında yapılmış tezlere yönelik betimsel bir analiz. *Turkish Journal of Social Research*, 23(2), 365-388
- CASP (Critical Appraisal Skills Programme). (2018). https://casp-uk.b-cdn.net/wp-content/uploads/2018/01/CASP-Systematic-Review-checklist_2018.pdf (erişim 25.04.2021)
- Chan, Z.C.Y. (2013). A systematic review of creative thinking/creativity in nursing education. *Nurse Education Today*, 33 (11), 1382-1387. doi.org/10.1016/j.nedt.2012.09.005
- Chisari, G. Brown, C., Calkins, M., Echternacht, M., Knopp, B., Jackson, B., ve ark. (2006). Evidence-based nursing education for regulation (EBNER). *NCSBN Practice, Regulation and Education Committee*, January (18), 1-5 https://www.ncsbn.org/Final_06_EBNER_Report.pdf (erişim 25.04.2021)
- Çınar, M.A., Dinler, E., Bayramlar, K., ve Yakut, Y. (2019). The effect of creative drama on empathic tendencies, communication skills and critical thinking of physiotherapy students, *International Conference on Innovations in Science and Education*, 20-22, March Prague, Czech Republic, <https://ojs.journals.cz/index.php/CBUIC/article/view/1443/1969>
- Dökmen, Ü. (2003). *Sosyometri ve psikodrama*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Dönmez, S. ve Weller, B.K. (2019). Hemşirelik son sınıf öğrencilerinin aldıkları eğitime ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 10 (1), 42-48. doi.org/10.31067/0.2019.105
- Durmuş, H.A. (2016). Türkiye’de hemşirelikte nitel araştırmaların durumu. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 32(1), 90-96.
- Dümenci, S.B., ve Keçeci, N. (2014). Creative drama: Can it be used to nursing education. *International Journal of Human Sciences*, 11(2), 1320-1326. doi: 10.14687/ijhs.v11i2.2763

- Edmonson, C., McCarthy, C., Trent-Adams, S., McCain, C., ve Marshall, J. (2017). Emerging global health issues: A nurse's role. *OJIN: The Online Journal of Issues in Nursing*, 22(1), 2-5. doi: 10.3912/OJIN.Vol22No01Man02
- Gökçearsan, E.Ç., ve Altınova, H.H. (2017). Sosyal hizmet eğitiminde yaratıcı drama yöntemiyle iletişim becerisi geliştirme: Ders uygulaması örneği. *Elementary Education Online* 16(4), 1384-1394. doi: 10.17051/ilkonline.2017.342961
- Ismailzadh, S., ve Mahmoudifar, Y. (2015). Role of information technology in nursing. *Cumhuriyet University Faculty of Science Journal (CSJ)*, 36(3), 2863-2867
- Jefferies, D., Glew, P., Karhani, Z., McNally, S., ve Ramjan, L.M. (2021). The educational benefits of drama in nursing education: A critical literature review. *Nurse Education Today* 98(March), 104669. doi:10.1016/j.nedt.2020.104669
- Kiah-Ju, O., Ying-Chyi, C., Ding-Yah, Y., ve Chi-Chau, L. (2020). Creative drama in science education: The effects on situational interest, career interest, and science-related attitudes of science majors and non-science majors. *URASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 16(4), 3-18. doi:10.29333/ejmste/115296
- Klunklin, A., Subpaiboongid, P., Keitlertnapha, P., Viseskul, N., ve Turale, S. (2011). Thai nursing students' adaption to problem-based learning: a qualitative study. *Nurse Education in Practice*, 11(6), 370-374
- Mitchell, G.J., Dupris, S. ve Jonas-Simpson, C.(2011). Countering stigma with understanding: the role of theater in social change and transformation To be able to. *Canadian Theatre Review*, 146(Spring), 22-27. doi:10.1353 / ctr.2011.0029
- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., ve Altman, D.G. (2009). The PRISMA group. Preferred reporting items for systematic reviews and metaanalyses: The PRISMA statement. *PLoS Medicine*, 6(7), e1000097. doi:10.1371/journal.pmed.1000097
- Molu, N.G., Ceylan, B., ve Özcan, F.Y. (2019). Drama ile bütünleştirilmiş iletişim becerileri eğitiminin hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerileri, öz yeterlik ve empatik eğilim düzeylerine etkisi. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Genel Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1(1), 13-26
- Önder, A. (2000). *Yaşayarak öğrenme için eğitici drama*. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Öztürk, E., Can, Z., Çam, H., ve Karasu, F. (2021). Hemşirelik araştırmalarında nitel çalışmaların önemi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(4), 396-401. doi: 10.37989/gumussagbil.753700
- Paré, G., Trudel, M.C., Jaana, M., ve Kitsiou, S. (2015). Synthesizing information systems knowledge: a typology of literature reviews. *Information & Management*, 52,183-199.
- Sailaxmi, G., Mythili, D., ve Thirumoorthy A. (2015). Nursing students perceptions about traditional and innovative teaching strategies- A pilot study. *Journal of Krishna Institute of Medical Sciences University*, 4(1), 123-129.
- Sarıkaya, H.S., Kanbay, Y., ve Gökaslan, Z.Ç. (2019). Effects of a creative drama assisted psychology course on students' social anxiety, level of empathic tendency, communication and assertiveness skills. *European Journal of Education Studies*, 6(8), 50-63. doi:10.5281/zenodo.3533454
- Ulubey, Ö., ve Toraman, Ç. (2015). Yaratıcı drama yönteminin akademik başarıya etkisi: bir meta- analiz çalışması. *Mustafa Kemal University Journal of Social Sciences Institute* 12(32), 195-220
- Vaartio-Rajalin, A.H., Santamäki-Fischer, R., Jokisalo, P., & Fagerström L. (2021). Art making and expressive art therapy in adult health and nursing care: A scoping review. *International Journal of Nursing Sciences*, 8(1), 102-119 doi: 10.1016 / j.ijnss.2020.09.011
- WHO. (2019). Regional office for europe fact sheet - What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being in the who european region? http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0020/412535/WHO_2pp_Arts_F (erişim 25.04.2021)
- Zuhur, Ş., ve Özpancar, N. (2017). Türkiye'de kronik hastalık yönetiminde hemşirelik modellerinin kullanımı: Sistematik derleme. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 19(2), 57-74. [http:// hemarge.org.tr/ckfinder/userfiles/files/2017/vol19sayi2\(5\).pdf](http://hemarge.org.tr/ckfinder/userfiles/files/2017/vol19sayi2(5).pdf)

Analysis of Postgraduate Theses Using Creative Drama Method in Nursing in Turkey: A Systematic Review

Günseli Uzunhasanoğlu¹

Birgül Özkan²

Article Info

DOI: 10.21612/yader.2022.006

Article History

Received 05.02.2021

Revised 30.04.2021

Accepted 10.06.2021

Keywords

Education

Nursing

Postgraduate

Creative drama

Article Type

Review Paper

Abstract

The aim of this systematic review was conducted in a graduate thesis in nursing education in Turkey as a method of investigation of the use of creative drama and is to demonstrate the results. By using the database of the National Thesis Center of the Council of Higher Education (YÖK), postgraduate theses with the keywords "creative drama", "nursing" were scanned, and all theses meeting the screening criteria were included in the study. In this systematic review, seven postgraduate theses were examined. All theses were in experimental design, training programs prepared with creative drama method were applied to the intervention groups and the results were evaluated quantitatively in 5 theses and using mixed (method) in 2 theses. In all studies, except for one study, applications through creative drama provided a significant increase or decrease in the scale scores of the study groups compared to the control groups. Creative drama is an effective method in nursing education and health education practices. Creative drama can be based on nursing theories and facilitate the active use of theories in the field. Creative drama that enables learning by experience can help reveal new concepts and models in the field of nursing.

1 University of Health Science, Ankara, Turkey, email:gunseli.uzunhasanoglu@sbu.edu.tr Orcid Id: 0000-0002-0585-0595

2 Associate Profesör Ankara Yıldırım Beyazıt University Faculty of Health, Turkey, email:ozkanbirgul7@gmail.com, Orcid Id: 0000-0002-1271-8007

Introduction

Nursing is a profession that involves caring for patients with different characteristics, different backgrounds, and different health conditions often encountered in unexpected situations. Nursing, on the other hand, is a very broad field that starts with the training of students as nurses and provides services for the patient, family and society to gain healthy life behaviors and often requires health education. When nurses begin to receive nursing education, they fulfill the role of both the educator and the student. While the students receive theoretical education in their schools, they also start to teach the information they have learned in their clinical practice to their patients and their families, and to make health education programs for them. For this reason, nurses should have good communication and empathy skills, be good educators, go beyond routine nursing to make the right decisions and have creative thinking when they are studying and starting their working life (Chan, 2013). Therefore, students and even nurses need to take responsibility in the teaching-learning process, question, make decisions, think critically, and reflect their learning experiences on their living and practice areas. (Kaya & Akçin 2002). By the nature of nursing, it is extremely important to ensure the active participation of students in the learning-teaching process in nursing education, and to take into account their relations with themselves and their environment, past life and experiences, feelings, thoughts and values (Işık & Şenyuva 2009). In today's nursing education, many education and training models such as web-based training, simulation applications, patient-centered training, mobile applications, artistic works that provide students with real or near-real experiences instead of classical education methods to ensure effective learning in all these areas and to apply the learned knowledge in the field started to be used (Chisari et al., 2006; Sailaxmi, Mythili and Thirumoorthy 2015; Dönmez and Weller, 2019). While traditional classroom environments and educational methods can hinder creativity, student-centered, gamified and less rule-based activities can liberate creativity and improve learners' ability to think critically, empathize, and take responsibility. (Klunklin et al 2011; Chan, 2013). A new scoping review conducted by the World Health Organization in 2019 showed that the use of artistic methods in education has a natural role in developing students' clinical, professional, creative, empathetic and communicational skills (WHO, 2019). For this purpose, one of the artistic methods used in education for many years is the creative drama method.

Creative drama, which is an artistic teaching method, can provide benefits in many ways such as revealing creativity, developing a healthy and harmonious personality by increasing empathy, noticing the unnoticed, learning the ways of accessing information, and socializing (Sarıkaya, Kanbay, & Gökaslan, 2019). For the use of creative drama in education, it is sufficient to have four elements together: group members, an experienced leader, a suitable place and an idea to set up the game (Adıgüzel, 2007; Adıgüzel, 2020). Therefore, creative drama is an easy and inexpensive teaching method that can be applied to people of all ages without requiring additional costs, equipment and materials (Adıgüzel, 2007). In the creative drama process, the participants improvise on an event pattern or idea they have determined, without being bound by a scenario, and perform behaviors appropriate for the role (Adıgüzel, 2007; Adıgüzel, 2020). This allows them to experience the closest to reality on the subject. In other words, creative drama teaches by living.

The use of creative drama in the field of nursing can be considered in two situations. First of all, it can be used in nursing education to develop students' skills such as theoretical knowledge, communication, empathy and creativity and to determine how nursing students will respond to

situations they encounter in clinical practice in a safe environment. In addition, it can enable them to understand how to apply theoretical knowledge to their daily practices (Mitchell, Dupris, & Jonas-Simpson, 2011; Arkelev et al., 2015). Secondly, it may be possible to use creative drama as a method in the health education of nurses to the patients they care for. When nurses complete the education they receive in their schools, they undertake an educational role to protect and improve the health of the individual and the society and to gain the right health behaviors for healing in case of illness (Aydemir, 2018). According to today's modern nursing understanding, nurses are not limited to the physical care of individuals in case of illness, but also have roles and responsibilities such as counseling, guidance and education for healthy individuals and their families (Edmonson et al., 2017; Ismailzadh & Mahmoudifar, 2015). Therefore, as a requirement of their role as a guide and educator, nurses can actively use creative drama in their practices with patients and their families, and they can take place as leaders in these training programs.

When the nursing literature is examined, it is seen that creative drama is used both in nursing education and in the education of patients and their families, and it has been determined that these studies are mostly at the international level. Although the creative drama method has been used successfully in educational sciences in our country for many years, there are very few studies in which it is used in the field of nursing apart from graduate theses. This systematic review aims to examine the studies in which creative drama is used as an educational method in postgraduate theses in the field of nursing in Turkey and to present the results.

Method

Research Model

This study is a systematic review study. Systematic review studies provide comprehensive reviews of previous studies on a particular subject in the academic field, allowing us to discover proven knowledge, gaps, and new theories that can be developed (Paré et al., 2015). Within the scope of the study, postgraduate theses in the field of nursing were scanned using the National Thesis Center database of the Council of Higher Education (YÖK), regardless of the year interval, and all the oldest and newest theses meeting the screening criteria were included in the study. The keywords "creative drama" and "nursing" in Turkish were used in the search. The screening was carried out between March 12, 2021 and March 20, 2021 and included masters and doctoral theses.

Inclusion criteria in the study

- Access to the full text,
- Being made in the field of nursing,
- It is the use of creative drama as a method.

Limitations and ethical dimension of the study

The limitations of the study are the low number of theses due to the low number of keywords and the use of creative drama in the method. In this study, since the master's and doctoral theses that are open to access were included in the sample, they did not require ethics committee approval.

The study sought answers to the following research questions:

1. In which sample groups creative drama was used in postgraduate theses in the field of nursing in Turkey.
2. With which research methods were creative drama used in postgraduate theses in the field of nursing in Turkey.
3. In which areas has creative drama been effective and improved in postgraduate theses in the field of nursing in Turkey?

Analysis of Data

The survey data were methodologically organized according to the PRISMA flowchart (Fig. 1) (Moher, Liberati, Tetzlaff, & Altman, 2009).

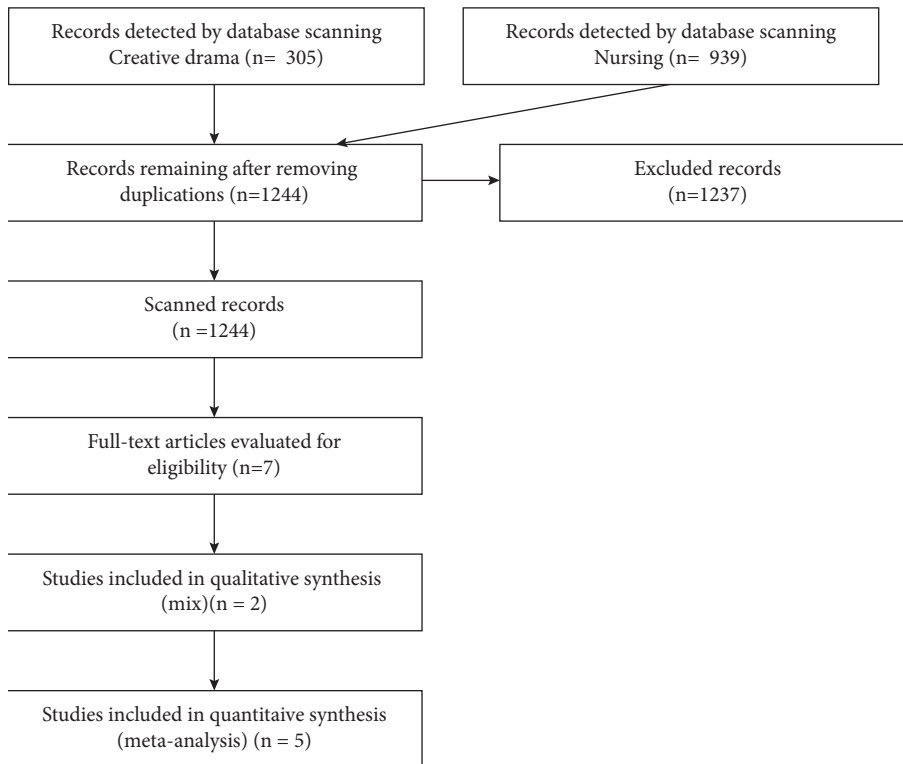

Figure 1. *Prisma Flow Chart*

In the database of the National Thesis Center of the Council of Higher Education (YÖK), a total of 1244 postgraduate thesis studies, 305 with the keyword nursing and 939 with the keyword creative drama, were reached. Among these studies, seven full-text thesis studies that met the inclusion criteria constituted the sample of the research. There is no full-text or non-accessible thesis that meets the inclusion criteria. The Critical Appraisal Skill Program for Systematic Review, consisting of a checklist of 10 questions, was used to evaluate the quality of the research (CASP, 2018). This checklist does not include scoring, provides control of the research with yes or no questions, and asks for clarification in unanswered areas. The checklist was applied by each author separately.

Research and Publication Ethics

This research was conducted in accordance with all the rules specified in the “Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive”. The said directive “Scientific Research and Publication

None of the actions mentioned in the second part titled “Actions Against Ethical Ethics” took place. The study does not require ethical committee approval as it does not involve any experimental procedure on humans or animals.

Results

In this systematic review, seven full-text published postgraduate theses that were scanned in the database of the National Thesis Center and met the inclusion criteria were examined.

Table 1. *Method and Sample Characteristics of Theses (n=7)*

Name of the study	Year	Author and field	Type	Method and pattern	Sample
The Effect of Creative Drama Based Support Program on Psychosocial Adjustment of Adolescents with Asthma	2014	Güney R. Child health and diseases.	PHD	Experimental (pretest-posttest with the control group)	20 studies, 20 control groups single group 40 Adolescents
The Effect of Nutrition and Exercise Education Given to Slightly Obese and Obese Adolescents with Creative Drama on Knowledge, Attitudes and Behaviors	2014	Acar M.D Child health and diseases.	PHD	Experimental (randomised, controlled, time series)	38 studies 38 control group 3 groups of 12-13 people 76 Adolescents
The Effect of Nursing Intervention Based on Behavioral System Model on Adolescent Bullying	2015	Evgin D. Child health and diseases.	PHD	Experimental (randomized, controlled)	43 studies, 40 control group single group 83 Adolescents
The Effect of Problem Solving and Stress Coping Training Given with Creative Drama According to the Human Care Model on the Empowerment of Adolescents with Type 1 Diabetes Mellitus	2016	Uslu N. Child health and diseases	PHD	Experimental (randomized controlled ;in mixed (mix) pattern)	16 studies 18 control group single group 34 Adolescents
The Effect of Creative Drama Education on Nursing First Year Students’ Attitudes towards Caring for Dying Patients	2019	Tok H.H Nursing Fundamentals	Master	Semi-experimental pretest-posttest with the control group	20 studies, 20 control groups single group 40 Students
The Effect of Health Belief Model-Based Creative Drama Education on Health Locus of Control and Smoking Perception in Adolescents	2019	Tedik S.E Public health.	PHD	Experimental (randomized, controlled)	37 studies 36 control group single group 73 Adolescents
Evaluation of the Effect of Creative Drama on the Level of Organizational Silence of Nurses	2019	Altun E.Ç Nursing Fundamentals	PHD	Experimental (randomized controlled ; in mixed (mix) pattern)	30 studies 30 controls 1 30 controls 2 90 nurses

When Table 1 is examined, it is seen that all but one of the theses are doctoral thesis and all of them are experimental studies. In the theses, the training programs prepared with the creative drama method were applied to the intervention groups and the results were evaluated using quantitative (method) in 5 theses and mixed (method) in 2 theses. In the sample of the study group, a maximum of 43 and at least 16 individuals were found. Studies were carried out with a maximum of 90 and at least 34 individuals in total. Creative drama training was mostly used in child health and diseases nursing (n:4) and mostly in health education and health behavior development training of adolescents and adolescents (n:5).

Table 2. *Evaluation of Study Results (n=7)*

Author and year	Number of sessions and duration	Results of the measurement	Obtained results
Güney R. 2014	Every day 5 sessions 120 min.	Significant increase in scores in the sociability, anxiety-depression, social introversion/depression, aggression and social problem subtests of the *YSR ¹ and *CBCL ² scales	Support training with creative drama has positive effects on psychosocial adjustment.
Acar M.D. 2014	Once a week 5 sessions 80 min.	A statistically significant decrease in body mass index (BMI), body weight and waist/height ratio after the study in adolescents in the study group	Health education for adolescents using interactive teaching methods such as creative drama is effective.
Evgin D. 2015	Once a week 9 sessions 80 min	Significant decrease in *GAZÖ ³ score averages in the study group Significant increase in the mean scores of *CPÇE ⁴ and *CEÖ ⁵	In the prevention of bullying, the training given with the creative drama method in line with the Behavioral System Model is effective.
Uslu N. 2016	twice a week 8 sessions 90 min	There was no significant difference between perceived stress, problem-solving, hopelessness scores and HbA1c values in the intervention and control groups. Content analysis of each session was made.	Creative drama helped adolescents to express their feelings and thoughts, to feel good about themselves and to gain awareness on some issues.
Tok H.H. 2019	Once a week 5 sessions 100 min.	Significant increase in *FATCOD ⁶ mean scores in the study group.	Creative drama education is an effective method in the development of attitudes towards caring for the dying individual when compared with the direct expression technique.
Tedik S.E. 2019	Once a week 6 sessions 80 min.	A significant difference in Multidimensional Health Locus of Control Scale and Decision Balance Scale scores in the study group	Creative drama practices caused a positive change in health locus of control and smoking perception.
Altun E.Ç. 2019	twice a week 6 sessions 180 min.	A significant decrease in the organizational silence/employee performance sub-dimension score of nurses in the intervention group. Content analysis of each session was made.	Creative drama practices affected some dimensions of organizational silence, but they were not sufficient alone to reduce the silence level of nurses.

When Table 2. is examined, it is seen that the training programs have a minimum of 5 sessions, a maximum of 9 sessions, and a minimum of 80 minutes. max 180 min. period has been observed. In all studies, except one study, applications made through creative drama resulted in a significant increase or decrease in the scale scores of the study groups compared to the control groups. In a study in which no significant difference was observed in the scale scores, it was concluded that the qualitative interviews made “help the participants to express their feelings and thoughts, feel good about themselves and gain awareness on some issues”. It can be said that education programs prepared with creative drama have positive effects on all studies.

Discussion, Conclusion and Recommendations

This systematic review was made to examine the postgraduate theses made using the creative drama education method in the field of nursing. Almost all of the theses made using creative drama in the field of nursing are doctoral dissertations. In studies examining postgraduate theses using creative drama in all fields in Turkey, it has been shown that the method is mostly used in postgraduate studies and primary school-secondary school age groups (Calp and Seçgin 2019). This difference can be explained by the thought that experimental studies in the field of nursing are mostly aimed at adults other than pediatric nursing and creative drama is not used in adults. When Table 1 is examined, it is seen that most of the studies were conducted in the field of child health and diseases nursing. In general, it is seen that one study is applied to nursing education, one study is applied to nurses to gain skills after graduation, and the other five studies are mostly applied to adolescents and adolescents in health education and healthy life development training. According to popular belief, although the creative drama is generally seen as an educational method for children and adolescents, it can be applied to individuals from all levels and levels. In the study conducted by Akdemir and Karakuş, which includes a meta-analysis of the postgraduate theses using creative drama in our country, the effect sizes of the studies examined, the teaching levels and course types were analyzed. As a result of the data obtained from the education levels, it is seen that the effect size of creative drama is positive and wide at all levels, including Primary School, Secondary School and Higher Education (Akdemir & Karakuş, 2016). When the research results are evaluated in general, it can be said that the creative drama method is very effective in increasing academic success (Ulubey & Toraman, 2015; Akdemir & Karakuş, 2016). In another study, it was revealed in the results of the research that drama activities had a positive effect on the communication skills of university students (Gökçeaslan & Altınova, 2017). In a literature review study including studies in which drama types are used as educational methods in nursing education, 12 studies were examined and it was determined that drama as a nursing education intervention can provide a better understanding of patient experience through empathy, emotional involvement and empowerment; it leads to a better understanding of one’s professional identity through self-discovery, self-awareness, self-reflection and reinforcing identity; it can help nurses develop enhanced communication skills and increase their self-confidence and self-expression that promotes person-centered care; and finally, it has been demonstrated that it can encourage nursing students to develop reflective skills that support the development of critical thinking (Jefferies et al., 2021). Although only one study was conducted with undergraduate nursing students in this study, many examples in the international literature prove the effectiveness of drama and creative drama education method as an educational tool at the undergraduate level of nursing (Arkelev et al., 2018; Kiah-ju, Ying-Chyi). , Ding-Yah, Chi-Chau, 2020; Jefferies et al., 2021).

Although there is no definite rule regarding the number of participants in the study groups created for creative drama and drama applications in the literature, it is recommended that a study group should be 16-20 people on average (Önder, 2000; Dökmen, 2003; Adıgüzel, 2013). In a training program given by Çınar et al. (2019) to social work students with creative drama, no statistically significant difference was found between the experimental group and the control group in terms of communication skills, empathic tendencies and critical thinking levels. The researchers stated that this was due to the large study groups and the short duration of the study. In a study conducted by Molu et al. (2019) to increase the communication skills of nursing faculty students, researchers who did not make any progress emphasized the need for longer studies with smaller groups. It can be recommended that the ideal and effective working group in creative drama applications should be 20 or less and the working period should be at least 6 weeks or more. When we look at it from this aspect, the studies examined are suitable for the literature in terms of study group and duration.

In three of the studies examined, the educational programs that will be combined with creative drama nursing theories and models are based on theory (human care model, behavioral system model, health belief model). Today, while the number of studies on the use of models in the field of nursing is increasing, the use of models in the clinical field remains limited. When nurses provide care in a systematic and theoretical framework, the quality of care increases and the resulting knowledge creates evidence (Zuhur & Özpancar, 2017). In this case, creative drama can be used as a facilitator in terms of applying nursing models and theories in the field. Because nurses have to be role models, guide and give health education to individuals from all age groups and all levels of education. The learning-by-experience model of creative drama can positively affect nurses' teaching and healthy behavior training.

All of the studies were experimental and mixed (quantitative and qualitative) methods were used in two studies and quantitative methods were used in five studies. In trainings given with creative drama, the desired scale can be used according to the characteristics of the training and the effectiveness of the training is evaluated according to the scale scores. Mixed methods research, on the other hand, is research that uses quantitative and qualitative methods together and examines the research problem in a comprehensive and multidimensional way. Qualitative research methods used in this context try to reveal human behavior holistically and more flexibly by making use of the opinions and experiences of individuals (Durmuş, 2016). The use of qualitative studies in the field of nursing allows the questions of quantitative studies to be put forward, designed, applied and developed, resulting in the formation of theories based on experience (Bergdahl & Berterö, 2015; Öztürk, Can, Çam, & Karasu, 2021). Creative drama practices, the basic principle of which is to teach by experience, can mediate nurses to create new concepts and models by experiencing different experiences. Although there were no significant differences in the scales in the studies conducted in the mixed model, the qualitative data showed that creative drama had positive changes in the lives of the participants.

According to the data of this systematic review, although creative drama in the field of nursing is a profession intertwined with education, it has been used in a limited number of times. In all seven studies, creative drama caused a statistically significant difference between the study and control groups as an effective method both in nursing education and in the education of patients and their relatives. It can be recommended that the number of participants using the creative drama training method should consist of a maximum of 16-20 people as a group, and the training period should be at least 6 weeks.

Creative drama in the field of nursing can be based on nursing theories and facilitate the active use of theories in the field. The use of qualitative methods as well as quantitative methods in creative drama studies that provide learning by experience can help to reveal new concepts and models in the field of nursing. Communication skills and empathy skills are indispensable concepts in nursing education and creative drama plays an active role in the development of these areas. It can be said that creative drama is an effective method in nursing education and health education practices. More studies are needed to improve the effectiveness, applicable areas and features of creative drama in the field of nursing.

References

- Adıgüzel, H.Ö. (2007). Creative drama (time evaluation scale for drama in preschool and drama lessons in primary education. *Creative Drama Journal*, 1(2), 5-12.
- Adıgüzel, Ö. (2013) *Eğitimde yaratıcı drama*. 4. Baskı. Ankara: Pagem Akademi, Ankara. 2013: 74-97
- Adıgüzel, Ö. (2020) *Eğitimde yaratıcı drama*. 6. Baskı .Yapı kredi yayınları s: 72-85.
- Akdemir, H., & Karakuş, M. (2016) The Effect of creative drama method on academic achievement: a meta-analysis study. *International Journal of Active Learning (IJAL)*, 1(2), 55-67
- Arveklev, S.H., Wigert, H., Berg, L., Burton, B., & Lepp, M. (2015) The use and application of drama in nursing education - a holistic review of the literature. *Nurse Educ. Today*, 35(7), 12-17. doi:10.1016/j.nedt.2015.02.025
- Arveklev, S.H., Berg, L., Wigert, H., Morrison-Helme, M., & Lepp, M. (2018) Nursing students' experiences of learning about nursing through drama. *Nurse education in practice* 28(January), 60-65. doi:10.1016/j.nepr.2017.09.007
- Aydemir, G.E. (2018) Developing roles of the nursing profession. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 5 (2), 253-258. doi: 10.17681/hsp.358458
- Bergdahl, E., & Berterö, C.M. (2015). The Myth of induction in qualitative nursing research. *Nursing Philosophy*, 16(2), 110-120. doi:10.1111/nup.12073
- Calp, Ş., & Seçkin, M.G . (2019) A Descriptive analysis of theses done about creative drama in Turkey. *Turkish Journal of Social Research*, 23(2), 365-388
- CASP (Critical Appraisal Skills Programme). (2018) https://casp-uk.b-cdn.net/wp-content/uploads/2018/01/CASP-Systematic-Review-checklist_2018.pdf (access 25.04.2021)
- Chan, Z.C.Y. (2013) A systematic review of creative thinking/creativity in nursing education. *Nurse Educ. Today*, 33 (11), 1382-1387. doi.org/10.1016/j.nedt.2012.09.005
- Chisari, G. Brown, C., Calkins, M., Echternacht, M., Knopp, B., Jackson, B., et al. (2006) Evidence-based nursing education for regulation (EBNER). *NCSBN Practice, Regulation and Education Committee*, January(18), 1-5 https://www.ncsbn.org/Final_06_EBNER_Report.pdf (access 25.04.2021)
- Çınar, M.A., Dinler, E., Bayramlar, K., & Yakut, Y. (2019) The effect of creative drama on empathic tendencies, communication skills and critical thinking of physiotherapy students, *International Conference On Innovations In Science and Education*, 20-22, March Prague, Czech Republic, <https://ojs.journals.cz/index.php/CBUIC/article/view/1443/1969>
- Dökmen, Ü. (2003) *Sosyometri ve psikodrama*. İstanbul: Sistem Yayıncılık. 280-281
- Dönmez, S. & Weller, B.K. (2019) Investigation of nursing senior students' views on the education they received. *ACU Sağlık Bil Derg*, 10 (1), 42-48. doi.org/10.31067/0.2019.105
- Durmuş, H.A. (2016) State of qualitative research in nursing in Turkey. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 32(1), 90-96.
- Edmonson, C., McCarthy, C., Trent-Adams, S., McCain, C., & Marshall, J. (2017) Emerging global health issues: a nurse's role. *OJIN: The Online Journal of Issues in Nursing*, 22(1), 2-5. doi: 10.3912/OJIN.Vol-22No01Man02

- Gökçearslan, E.Ç., & Altınova, H.H. (2017) Development of communication skills through creative drama at social work education: an example of an implementation of the course. *Elementary Education Online* 16(4), 1384-1394. doi: 10.17051/ilkonline.2017.342961
- Ismailzadh, S., & Mahmoudifar, Y. (2015) Role of information technology in nursing. *Cumhuriyet University Faculty of Science Journal (CSJ)*, 36(3), 2863-2867
- Işık, B., & Şenyuva, E. (2009). Learning theories and reflection to the nursing education. *İ.Ü.F.N. Hemşirelik Dergisi*, 17(2), 144-150.
- Jefferies, D., Glew, P., Karhani, Z., McNally, S., & Ramjan, L.M. (2021) The Educational benefits of drama in nursing education: A critical literature review. *Nurse Educ. Today* 98(March), 104669. doi:10.1016/j.nedt.2020.104669
- Kaya, H., & Akçin, E. (2002). Learning types / styles and nursing education. *C. Ü. Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*, 6 (2):31-35
- Kiah-Ju, O., Ying-Chyi, C., Ding-Yah, Y., & Chi-Chau, L. (2020) Creative drama in science education: the effects on situational interest, career interest, and science-related attitudes of science majors and non-science majors. *URASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 16(4), 3-18. doi:10.29333/ejmste/115296
- Klunklin, A., Subpaiboongid, P., Keitlertnapha, P., Viseskul, N., & Turale, S. (2011) Thai nursing students' adaption to problem-based learning: a qualitative study. *Nurse Education in Practice*, 11(6), 370-374
- Mitchell, G.J., Dupris, S., & Jonas-Simpson, C.(2011) Countering stigma with understanding: the role of theater in social change and transformation To be able to. *Theatr. Rev.* 146(Spring), 22-27. doi:10.1353 /ctr.2011.0029
- Mitchell, G.J., Dupris, S., & Jonas-Simpson, C.(2011) Countering stigma with understanding: the role of theater in social change and transformation To be able to. *Theatr. Rev.* 146(Spring), 22-27. doi:10.1353 /ctr.2011.0029
- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., & Altman, D.G. (2009) The PRISMA Group. Preferred reporting items for systematic reviews and metaanalyses: the prisma statement. *PLoS Med* 6(7), e1000097. doi:10.1371/journal.pmed1000097
- Molu, N.G., Ceylan, B., & Özcan, F.Y. (2019) The Effects of drama integrated communication skills training on nursing students communication skills, self-efficacy and empathic tendency levels. *Journal of General Health Sciences (JGEHES)*, 1(1), 13-26
- Önder, A. (2000) *Educational drama for learning by experiencing*. İstanbul: Epsilon Yayınları, 40-65.
- Öztürk, E., Can, Z., Çam, H., & Karasu, F. (2021) The Importance of qualitative studies in nursing research. *Gümüşhane University Journal of Health Sciences*, 9(4), 396-401. doi: 10.37989/gumussagbil.753700
- Paré, G., Trudel, M.C., Jaana, M., & Kitsiou, S. (2015). Synthesizing information systems knowledge: a typology of literature reviews. *Information & Management*, 52,183–199.
- Sailaxmi, G., Mythili, D., & Thirumoorthy A. (2015) Nursing students perceptions about traditional and innovative teaching strategies– a pilot study. *JKIMSU*, 4(1), 123-129.
- Sarıkaya, H.S., Kanbay, Y., & Gökaslan, Z.Ç. (2019) Effects of a creative drama assisted psychology course on students' social anxiety, level of empathic tendency, communication and assertiveness skills. *European Journal of Education Studies*, 6(8), 50-63. doi:10.5281/zenodo.3533454
- Ulubey, Ö., & Toraman, Ç. (2015) The Effect of creative drama on students' academic achievement: a meta-analysis study. *Mustafa Kemal University Journal of Social Sciences Institute* 12(32), 195-220
- WHO. (2019) Regional office for europe fact sheet - what is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being in the who European Region? 2019 http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0020/412535/WHO_2pp_Arts_F (access 25.04.2021)
- Zuhur, Ş., & Özpancar, N. (2017) The use of nursing models in the management of chronic diseases in Turkey: A systematic review. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 19(2), 57-74. [http://hemarge.org.tr/ckfinder/userfiles/files/2017/vol19sayi2/\(5\).pdf](http://hemarge.org.tr/ckfinder/userfiles/files/2017/vol19sayi2/(5).pdf)